

Halløj derude, så er det blevet tid til det sidste rejsebrev fra Artemis!

10 dage er ikke lang tid: 10 dage på Bahamas, omgivet af blå vand, er faktisk ingen tid. Derimod er 10 dage på Nordatlanten, omgivet af gråt vand, kolde vinde og lumske lavtryk, ulideligt lang tid! Jeg troede aldrig, at jeg skulle tænke sådan om et Atlanterhavskryds, men det var simpelthen en træls tur fra Azorerne til Skotland. Udover at vi døjede en del med søsyge, var søen også konfus og kastede os gerne rundt. Solen viste ikke sit glade ansigt på hele turen, og vi fandt langsomt det uldne undertøj frem fra gemmerne... Noget meget positivt var dog, at grøntsagerne holder sig langt bedre ved disse kolde temperaturer! Undervejs krydsede vi 55°N, breddegraden Danmark ligger på, og for første gang gik det rigtig op for os, at vi ikke kun var på vej til Skotland, men at vi faktisk også var på vej hjem og at eventyret nu lakkede mod enden... Nostalgien og den lette melankoli varede dog ikke ved længe, for i det fjerne dukkede det skotske højland langsomt op i horisonten, og humøret ombord højnedes betydeligt. Så var vi endelig kommet til Skotland!

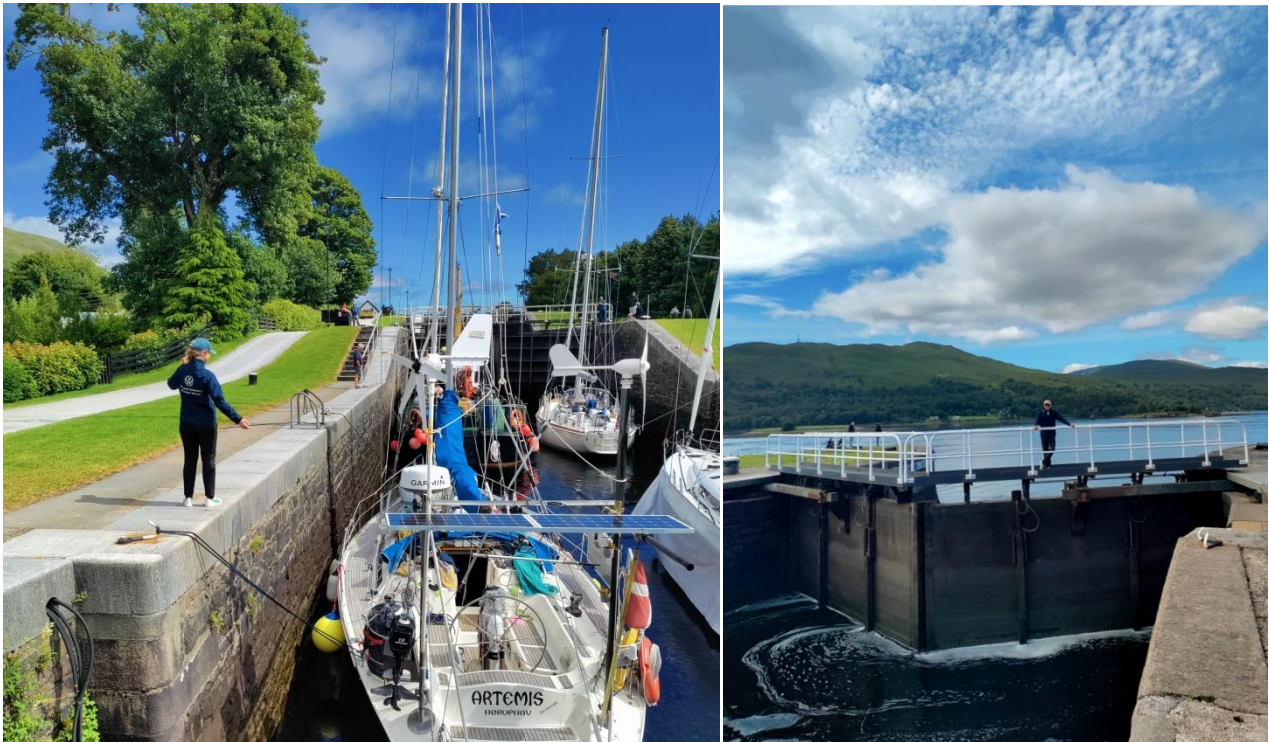
Overalt poppede det ene grønne bjerg op af vandet efter det andet, det stod ned i stænger, og regnbuerne var nærmest mejslet ind i himmelen. Det var utrolig smukt at sejle imellem alle de små øer med rå klippevægge, vildtvoksende enge og smalle fjorde. Helt fantastisk og ikke mindst skide koldt!

Der er meget, der er anderledes, når man sejler i Skotland. Her skal man atter tage højde for tidevand og den dertilhørende med- eller modgående strøm. I de smalle fjorde kan strømmen nemlig blive så stærk, at vi kan få flere knobs modstrøm eller medstrøm, hvis vi er gode til at time sejladserne. Noget helt andet er, at Skotland mest af alt består af klipper og stengrund, hvilket gør det meget svært at kaste anker ved kysten på samme måde, som vi er vant til. Hvis vi er så heldige at finde et område, hvor der ikke er fyldt med mooring-bøjer, er der oftest 20-30m vand. En god huskeregel er, at man skal smide 2,5 gang så meget kæde ud, som dybden man har kastet anker på. Da vi "kun" har 50m kæde i ankerbrønden, vil vi helst holde os på under 20m dybde, hvilket godt kan blive lidt tricky.

Skotland er et helt fantastisk sted, og så er skotterne oven i købet et af de flinkeste folkeslag. Man skal bare lige kunne forstå, hvad de egentlig siger! Vi nød godt af lokale pubs med Guinness, whisky, fish 'n' chips og ikke mindst sækkepibespilleri! Der er bare et eller andet charmerende over sådanne høje øreskærende toner frembragt af en skotte i nederdel og knæstrømper. Det er os stadig et mysterium, at de ikke fryser!

Vi ramte Skotland i et helt formidabelt sommervejr, som skotterne sjældent har set magen til. Jeg tror faktisk aldrig, at så mange skotter har iført sig shorts og spist så mange is, som var nødvendigt denne sommer! Vi satte bestemt også pris på vejret, for Skotland er så meget smukkere, når sceneriet ikke er gemt bag et tæppe af regn og mørke skyer!

Igennem Skotland går der en kanal, Caledonian Canal, som er en 96km lang vandvej fra Atlanterhavssiden og over til Nordsøen. Størstedelen af kanalen består af naturlige søer, 'lochs', som er forbundet via gravede vandveje og ikke mindst 29 sluser. Vandniveauet på søerne er indbyrdes meget forskellige og også i forhold til havsiden. At komme igennem alle sluserne, er altid en prøvelse. Specielt, når man kun er 2 mand! Ved hver sluse bliver vi enten hævet eller sænket, så vandstanden i slusen er den samme som vandstanden på den anden side af porten. Nogle gange skal man blot sluses én meter op eller ned, hvorimod man andre gange skal igennem flere sluser i træk for at nå det ønskede niveau.

Den mest berømte del af Caledonian Canal er Neptune's Staircase, som består af 8 sluser i rap. Det er et værre tilløbsstykke for turister, da det, udover at være en ingeniørmæssig genistreg, er et morsomt skue at iagttage forvirrede og uerfarne tovholdere, der endnu ikke kender til slusernes lunefuldheder. Når vandet lukkes ind i slusen skabes der små vandhvirvler, som gerne kaster båden ud af tur og bringer den farefuldt tæt på boltværket. I det hele taget er fendere og god kommunikation essentielt for en vellykket slusesejlads, da der hele tiden er et samspil mellem at holde både stævnen og hækken tæt ind til muren, så båden er i balance. Den skulle jo nødig kysse muren! "Heldigvis" tager det lang tid at komme igennem sluserne, så vi har en masse tid til at hygge, drikke te og ikke mindst snakke med turister! Alle, som kommer forbi, vil nemlig gerne høre om selve kanalen, men også om os og vores sejltur. Det var meget hyggeligt at snakke med dem... Men, hvis jeg havde fået en 10'er for hvert eneste spørgsmål, så var jeg nok blevet halvvejs millionær!

At sejle igennem Skotland (i godt vejr) er noget af det mest smukke man kan opleve. På alle sider er der grønne skove, høje bjerge med sneklædte tinder, smult vand og ikke mindst ro. Hvis man vil, kan man nærmest kaste anker helt inde i træerne og vågne op til fuglekvidder og –skidder. Langs kanalen finder man også små hyggelige byer, som alle har deres egen historiske fortid med små sjove anekdoter og ikke mindst voldsomme krige imellem de lokale klaner. Hvis vi ikke brugte vores tid i sluserne eller på at lede efter Nessie i Loch-Ness Søen, var vi på opdagelse i lokalområdet.

Vi kender alle sammen det famøse damplokomotiv fra Harry Potter filmene, og det skulle være en stor oplevelse at køre med lokomotivet. Dog er det lige så stor en attraktion at se lokomotivet køre over den ikoniske viadukt, hvor den sørger for at lukke ekstra meget damp ud af skorstenen. Det var næsten som om, at vi faktisk var til stede i et eventyr. Sikke et syn!

Det var helt vildt smukt at opleve Skotland i så godt vejr, så vi kunne sagtens have brugt meget længere tid på at sejle igennem kanalen. Alligevel trak det dog lidt i os, at det danske sommerland ventede på os blot få hundrede sømil mod øst! Efter lidt tid i Skotland stak vi atter til søs, denne gang ud i Nordsøen, som vi ikke havde set siden vi tog hjemmefra for 2 år siden.

Alle have er forskellige, og Nordsøen er bestemt ikke en undtagelse! Der er ikke særlig dybt, maksimalt et par hundrede meter, hvilket er en fordel for vindmøller og olieindustrien, men en ulempe for os sejlere: Der skal nemlig ikke meget vind til, før havet rejser sig i krappe bølger, som nærmest vælter over sig selv og potentielt båden. Vandfarven er heller ikke noget at råbe "hurra" for, da det mest af alt ligner mudret brakvand... Her savnede vi det smukke dybbå Atlanterhav! Til gengæld kan Nordsøen krydses på nærmest ingen tid, og allerede på andendagen kunne vi skimte Norges kyst i det fjerne! Blandt spændingen ved at komme hjem, hjem til Danmark, var der dog også noget melankolsk ved tanken om, at dette var vores sidste lange sejlads sammen. Heldigvis var

det dog en smuk en af slagsen, og vi nød hvert eneste sekund! Om natten sugede vi endda sejladserne til os, da vi for en gangs skyld holdt nattevagter. Nordsøen er nemlig fyldt med boreplatforme, vindmølleparker og kommercielle skibe, som på forunderlig vis altid ligger lige på vores kurs. Jeg selv har holdt ekstra godt øje med alle boreplatformene, da jeg har en lidt uheldig fortid med Nordsøen, nattevagter og boreplatforme... Da vi sejlede Artemis fra Skotland til Danmark i 2018, var det også kun os to ombord. Jeg havde nattevagten, og som den trætte teenager jeg var, faldt jeg selvfølgelig i søvn! Da jeg vågnede, var vi MEGET tæt på en boreplatform, men jeg krydsede fingre for, at det ikke var et problem. Alligevel blev jeg dog lidt nervøs og gik ned til den sovende Skipper:

"Far... Hvor tæt må man sejle på en boreplatform?"

- "Vi skal gerne holde en sikker afstand på omkring 1 sømil"

Stilhed...

"Hvad så, hvis vi kommer tættere på end det?"

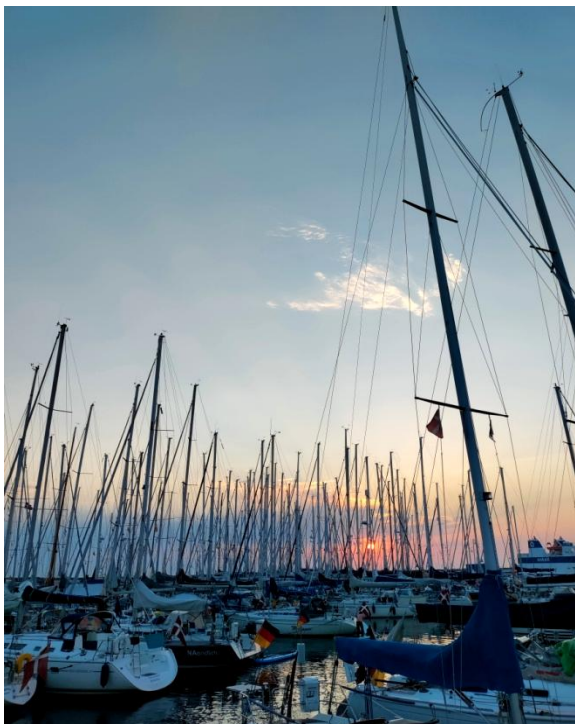
- "Så kan du bare falde af på kursen, så vi går styrbord om den"

Stilhed...

"hmmm, hvad så, hvis den ligger på vores styrbord side?"

- "...Så må jeg hellere komme op og kigge på sagerne".

Jeg kan lige love jer for, at han spærrede øjnene op, da han kom på dæk! Til styrbord for os stod boreplatformen et par hundrede meter fra os, med en stikflamme brændende til vejrs. Utrolig nok, lod han kurs være kurs og udnyttede i stedet situationen til at få nogle vilde billeder af Artemis med stikflammen i baggrunden. Der skete heldigvis ikke noget, men jeg syntes dog, at det var uendeligt pinligt, at jeg ikke kunne holde mig vågen på nattevagten. Denne gang gjorde jeg mig derfor den ulejlighed rent faktisk at holde øjnene åbne, så vi ikke sejlede ind i noget!

Efter 3 dage til søs rundede vi Grenen og sejlede ind i Skagen Havn. Vi kan nærmest ikke huske, hvornår vi sidst lå i havn, men vi kan derimod godt huske, hvorfor vi foretrækker at ligge for anker... Men, man kan hurtigere komme i land og få sig en savnet bøfsandwich, hvis man ligger i havn!

Det var nærmest overvældende at komme tilbage til Danmark, for selvom alting var "som det plejede", så var det alligevel meget anderledes end alle andre steder, som vi havde besøgt de sidste 2 år! Vi vænnede os dog relativt hurtigt til, at alle snakkede dansk og at grøntsager og hindbærsmåller er let tilgængelige, men alligevel levede vi stadig som turister i vores eget hjemland og genopdagede en masse små perler i det danske farvand.

Efter at have nydt den danske sommer og en masse hyggelige ankerbugter, var det på tide, at vi satte kursen mod vores hjemhavn. Man skulle næsten tro, at det var planlagt, at Kongeskibet netop lå til kajs ved Sønderborg slot og bød os velkommen, da vi sejlede under Christian X's bro. Langsomt passerede vi promenaden, slottet, Sønderskoven og til sidst lå Høruphav Havn forude. I masten havde vi hejst alle vore festlige signalflag og ikke mindst alle gæsteflagene, som vi har hejst til tops i løbet af de seneste 2 år. Inde i land kunne vi også se flag, nemlig Dannebrog'sflag, som vores venner bød os velkommen med. Der blev uddelt store kram, grin, små historier og måske blev der også fældet en lille glædeståre over alle de dejlige gensyn.

Det er svært at sætte ord på, hvor meget denne oplevelse har betydet for os. Det har ikke blot været en rejse til eksotiske lande, hvor vi har mødt fantastiske kulturer, naturfænomener og mennesker. Det har heller ikke været et mål om at blive garvede søulke med flest mulige Atlanterhavskryds på bagen (selvom det er ret sejt at have krydset Atlanterhavet 4 gange). For os har det været en ny livsstil, en anden tilgang til livet og verden og, især for mig, en form for dannelsesrejse. Det er umuligt ikke at lære noget, af alle de forskellige kulturer og mennesker vi møder på vores vej, men også af alle de udfordringer vi har været ude for og har klaret. Jeg er uendeligt stolt af vores bedrifter, gåpåmod og opfindsomhed, men også dybt taknemmelig for, at vi har haft hinanden og har kunnet vokse med opgaven.

Da vi sejlede fra Danmark var jeg blot en pige, som netop havde færdiggjort gymnasiet. Kursen var sat mod eventyr, men selv var jeg ikke meget andet end et forvirret besætningsmedlem, som ærligt talt ikke vidste, hvordan turen ville komme til at gå. Drømmene var store, og verden kunne bare komme an. Nu, efter 2 års eventyr både til lands og til vands, er jeg blevet utallige erfaringer rigere. Udover at være blevet voksen, er jeg også vokset med opgaven og ikke mindst vokset mig til rollen som Artemis' Kaptajn. Til trods for, at jeg nu kan kalde mig en garvet søulk, er jeg stadig ung og har hele livet foran mig. Lysten til eventyr, til at opleve verden og til at udfordre mig selv er stadig i live, og derfor er det heller ikke vemodigt for mig, at

runde dette sidste rejsebrev af. Nok er dette kapitel slut, og sikke et kapitel det har været(!), men nu starter det næste: Om et par uger stikker jeg nemlig atter af til søs, denne gang ombord på Skoleskibet DANMARK iført uniform i stedet for badetøj. Det bliver spændende, og jeg glæder mig helt vildt!

Tusind tak til VW Sønderborg og VW Aabenraa for at have støttet op om vores eventyr, for at have sponsoreret noget lækkert tøj, og ikke mindst for at have givet mig muligheden for, at dele dette eventyr med jer læsere.

I skal have en stor tak, for at have fulgt med på vores rejse. Jeg håber, at mine beretninger har været et glædeligt afbræk i hverdagen, har givet stof til eftertanke og måske også lidt blod på eventyr-tanden. Verden venter ikke, så grib chancen, kom af sted og nyd livet!

Tak for denne gang og mojn fra Artemis :D